

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gaudendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventuales Conciones

Laetitiae Perfectae Artificium In Conscientiae Recta Efformatione
inuentum, & per Adventuales Conciones expositum ac demonstratum

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1667

Quomodo Conscientia Voluntatem peccantem arguat, & castiget per
immissos stimulos & aculeos. Explicatur quàm grauis haec sit poena; quae
eorum effecta; quandonam à Deo, quando à naturâ aut diabolo ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-11367

TERTIVM OFFICIVM CONSCIENTIÆ.

Reprehendere voluntatem de malè actis.

TRACTATUS X.

DE STIMVLIS CONSCIENTIÆ.

Tribulatio & angustia in omnem animam operantem malum. *Ad Rom. 2. v. 9.*

Quomodo Conscientia voluntatem peccantem arguat, & castiget per immisos stimulos & aculeos. Explicatur quam grauis hæc sit pœna; quid sint hi stimuli; quæ eorum effecta; quandonam à Deo, quando à naturâ aut Diabolo excitentur. Denique his exsurgentibus quid sit agendum.

P R O O E M I V M.

*Conscientia
ut Pædago-
gi partes a-
gat, debet
auctoritatē
habere re-
prehenden-
di, sicut ha-
bet laudan-
di.*

Uòd si Conscientia, cui tota à Deo, veluti Pædago-
gogo, commissa est animæ directio & gubernatio,
voluntatem benè agentem, hoc est, ad Con-
scientiæ libellam & amissim actiones suas exigentem
& componentem, laudibus pro suo munere
debeat extollere; eamque lætitiâ & tranquillitate
animi, tamquam præmio, pro re benè actâ soleat afficere;
hæc enim virtutis in hoc orbe sunt præmia, vti magnus testatur Apo-
stolus: *Gloria, & honor, & pax omni operanti bonum*: sanè vt
munere Pædagogi fideliter Conscientia defungatur, non laudibus
tantummodò agendum dum res acta est benè; verùm & eâ debet
auctoritate pollere, vt à recto tramite exorbitantem, actiones, in-
quam, suas, peruersè instituentem voluntatem, reprehendere
possit

*Ad Rom.
2. v. 10.*

possit liberè, & officii malè impensè commonere. Hoc Pædago-
go si non datur, nihil agitur; neque eius curæ commissus cliens,
eius præcepta multùm reueretur; imò ne laudantis quidem ora-
tionem magni faciet, à quo reprehendi minimè metuit, aut quia
hoc ei à parente concessum non est, aut quòd ad castigandum
puerum Pædago non est animus. Neutrum profectò deest Con-
scientiæ: magna enim ei à Deo hæc in parte data est auctoritas;
munusque suum exercet sanè intrepide: nescit adulari si agas
malè: omnesque si tibi abblandiantur, & quod nefariè factum
est excusent; ipsa tamen sententiæ suæ inhæret mordicus, malè
agentem vellicat, pungit aculeis, stimulis excitat, vrget, torquet,
donec officio factum sit satis, & aberrantem animum ad honesta
& recta detorqueat. Magnam enim uerò Conscientiæ offensæ vini!
De stimulis itaque quibus animum vrget Conscientia, agendum
est modò; exponendumque non indiligenter, quid demùm sint
hi aculei; quàm acerbè vrant; quos in vñus adhibeantur à Con-
scientiâ; vnde dignosci possit an à Conscientiâ, à Deo inquam,
immittantur, an à Dæmone; deniq; quid animæ agendum sit, dum
stimulis à Conscientiâ ad officium perurgetur.

§. I.

*Ex acrimoniâ stimulorum quos peccatoribus admouet Conscien-
tia, rectè colligitur esse aliquod supremum Numen,
cuius auctoritate hæc fiant.*

1. **A**lia vt deessent, quæ humanis rebus Numen aliquod esse su-
perius liquidò demonstrant; illudque auctoritatis tam exi-
miæ, vt ei rerum omnium in hoc orbe gestarum ratio vltima ali-
quando tandem danda sit; cætera, inquam, quamuis argumenta
non suppeterent, tamen interiores illi aculei, quibus scelerati ho-
minis mens peruritur, acerbissimeque distorquetur, præsertim
dum pudendo crimine sese innexuit, Majestatem illam supre-
mam, eximiamque occulti Numinis jurisdictionem, mihi fa-
ciunt omnimodò manifestam. Quod vt exactè probem, & ve-
rò euincam, ratiocinationem sic instituo. Vos date si placet au-
dientiam.

O o

Impri-